

Περίληψη Ετήσιας Έκθεσης Ελέγχου
του άρθρου 22 παρ.1 του Ν.3492/2006, ΦΕΚ 210 Α΄
για την ελεγκτική περίοδο από 01.07.2019 - 30.06.2020

Προς δημοσίευση, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στην παρ.2 του άρθρου 22 του Ν.3492/2006

Σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 22 Ν. 3492/2006 και του Κανονισμού Διενέργειας Ελέγχων και Ερευνών της Γενικής Διεύθυνσης Δημοσιονομικών Ελέγχων (Γ.Δ.Δ.Ε.) όπως ισχύει, η Γ.Δ.Δ.Ε. συντάσσει Ετήσια Έκθεση Ελέγχου, που περιλαμβάνει: α) τα συμπεράσματα των διενεργηθέντων ελέγχων της Γενικής Διεύθυνσης Δημοσιονομικών Ελέγχων και β) την αξιολόγηση της συμμόρφωσης των ελεγχθέντων φορέων στις διατυπωθείσες συστάσεις των ελέγχων της Γ.Δ.Δ.Ε. προηγούμενων ελεγκτικών περιόδων. Η εν λόγω Έκθεση, κατόπιν έγκρισης από το αρμόδιο συλλογικό όργανο της Επιτροπής Συντονισμού Ελέγχων (Ε.Σ.ΕΛ.), υποβάλλεται στον Υπουργό Οικονομικών και συνοδεύει τον Προϋπολογισμό.

Συνοψίζοντας το περιεχόμενο της ανωτέρω Έκθεσης για την ελεγκτική περίοδο από 01.07.2019-30.06.2020 αναφέρονται τα ακόλουθα:

1. Κύριες νομοθετικές και οργανωτικές ρυθμίσεις

- Επικαιροποιήθηκαν οι φορείς αρμοδιότητας των οικείων Υπουργείων οι οποίοι εμπíπτουν στο πεδίο εφαρμογής του Ν.3492/2006 και ελέγχονται από τη Γ.Δ.Δ.Ε. του Υπουργείου Οικονομικών. Σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 3 του προαναφερόμενου νόμου εκδόθηκαν κοινές υπουργικές αποφάσεις καθορισμού φορέων των κάτωθι Υπουργείων:
 - α) Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων
 - β) Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων
 - γ) Υποδομών και Μεταφορών
 - δ) Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων
 - ε) Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής
 - στ) Δικαιοσύνης
 - ζ) Πολιτισμού και Αθλητισμού
 - η) Οικονομικών
 - θ) Υγείας
 - ι) Ανάπτυξης και Επενδύσεων
- Με τις διατάξεις του άρθρου 65 του Ν.4646/2019 (ΦΕΚ Α΄201) θεσπίστηκε αποζημίωση για τους ελέγχους και τις ελεγκτικές εργασίες που διενεργούνται από τις οργανικές μονάδες της Γενικής Διεύθυνσης Ελέγχου Συγχρηματοδοτούμενων Προγραμμάτων (Γ.Δ.Ε.Σ.Π.) και της Γενικής Διεύθυνσης Δημοσιονομικών Ελέγχων (Γ.Δ.Δ.Ε.) του Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους.
- Αποσαφηνίστηκε το θεσμικό πλαίσιο σχετικά με τον χρονικό προσδιορισμό παραγραφής της αξίωσης για την αναπλήρωση ελλείμματος και καταστροφής δικαιολογητικών οικονομικής διαχείρισης, κατά το άρθρο 39 του Ν.4509/2017. Για το λόγο αυτό υπεβλήθη από τη Διεύθυνση Σχεδιασμού, Μεθοδολογίας και Επιβολής Κυρώσεων (Δ.Σ.Μ.Ε.Κ) σχετικό ερώτημα στο Νομικό Συμβούλιο του Κράτους (Ν.Σ.Κ.) και εκδόθηκε η αριθμ. 16/2020 γνωμοδότηση, η οποία έγινε αποδεκτή από τον Υπουργό Οικονομικών.
- Με την αριθμ. οικ. 36867 ΕΞ 2020/08.04.2020 (ΦΕΚ Β΄1519/22.04.2020) απόφαση του Υφυπουργού Οικονομικών επικαιροποιήθηκε ο Κανονισμός Διενέργειας Ελέγχων και Ερευνών της Γ.Δ.Δ.Ε., προσαρμοζόμενος στη νέα οργανωτική δομή της Γ.Δ.Δ.Ε. μετά τη θέση σε ισχύ του Π.Δ.142/2017. Στον νέο Κανονισμό ελήφθησαν υπόψη όλες οι ισχύουσες τροποποιήσεις και δόθηκε ιδιαίτερη προσοχή στην καταγραφή ι) των αρμοδιοτήτων των Δημοσιονομικών

Υπηρεσιών Εποπτείας και Ελέγχου (Δ.Υ.Ε.Ε.) επιπέδου τμήματος ii) του ρόλου των Δ.Υ.Ε.Ε. στην παρακολούθηση της συμμόρφωσης των φορέων η οποία πλέον, με τη νέα οργανωτική δομή της Γ.Δ.Δ.Ε., έχει αποκεντρωμένο χαρακτήρα. Επιπροσθέτως η κλίμακα αξιολόγησης των ελεγχόμενων φορέων γίνεται πενταβάθμια.

- Επικαιροποιήθηκαν τα υφιστάμενα ερωτηματολόγια ελέγχου i) συστήματος διαχείρισης και ελέγχου φορέα και χρηματικών ενταλαμάτων ii) μισθοδοσίας, αμοιβών, μετακινήσεων και λοιπών παροχών και iii) συμβάσεων προμηθειών και υπηρεσιών, έργων και μελετών, ώστε να ανταποκρίνονται στα σύγχρονα δημοσιονομικά δεδομένα και τις αλλαγές του ισχύοντος κατά περίπτωση θεσμικού πλαισίου. Με την επικαιροποίηση αυτή, τα ερωτηματολόγια καθίστανται ένα πολύτιμο εργαλείο στα χέρια των ελεγκτών και εκτιμάται ότι θα συντελέσουν στην ενίσχυση της ομοιομορφίας των ελεγκτικών πορισμάτων και της συνολικής ποιότητας του ελεγκτικού έργου.
- Μετά από εμπειριστατωμένη μελέτη της ομάδας εργασίας η οποία συγκροτήθηκε με την αριθμ.26722 ΕΞ 2020/05.03.2020 απόφαση του Υφυπουργού Οικονομικών, εκδόθηκε ο Οδηγός Ελέγχου των Κοινωφελών Περιουσιών και Σχολαζουσών Κληρονομιών που διέπονται από το Ν.4182/2013, ο οποίος αποτελεί πολύτιμο βοήθημα τόσο για τους ελεγκτές της Γ.Δ.Δ.Ε. που διενεργούν τους ελέγχους, όσο και για τα στελέχη της Γενικής Διεύθυνσης Δημόσιας Περιουσίας και Κοινωφελών Περιουσιών που ασχολούνται με την εποπτεία της διοίκησης και διαχείρισης των περιουσιών αυτών και των σχολαζουσών κληρονομιών. Ο Οδηγός αυτός συμπληρώνεται στο παράρτημα με ερωτηματολόγια τα οποία θα βοηθήσουν σημαντικά τους ελεγκτές κατά την άσκηση του ελεγκτικού τους έργου.

2. Ελεγκτική Δραστηριότητα

2.1. Τακτικοί έλεγχοι

Κατά την ελεγκτική περίοδο 01.07.2019 έως 30.06.2020, αν και κατανεμήθηκαν ενενήντα τέσσερις (94) τακτικοί διαχειριστικοί έλεγχοι στις Δ.Υ.Ε.Ε., διενεργήθηκαν μόνο τριάντα επτά (37), ήτοι ποσοστό 39.4%, λόγω του έκτακτου γεγονότος της πανδημίας του κορωνοϊού που προέκυψε, και είχε σαν αποτέλεσμα την προσωρινή διακοπή του ελεγκτικού έργου. Στόχος των τακτικών ελέγχων που διενεργούνται από τις Δημοσιονομικές Υπηρεσίες Εποπτείας και Ελέγχου (Δ.Υ.Ε.Ε.) είναι η διαπίστωση της επάρκειας του συστήματος διαχείρισης και ελέγχου των φορέων, καθώς και της χρηστής διαχείρισης του προϋπολογισμού τους.

Από τους τακτικούς ελέγχους που διενεργήθηκαν κατά τη διάρκεια της ελεγκτικής περιόδου 01.07.2019-30.06.2020 έχουν οριστικοποιηθεί τα αποτελέσματα δέκα τριών (13) τακτικών ελέγχων. Επίσης, κατά το ίδιο χρονικό διάστημα οριστικοποιήθηκαν, είτε μετά την εξέταση των αντιρρήσεων από την Ε.Σ.ΕΛ. είτε μετά την παρέλευση της προβλεπόμενης προθεσμίας για την υποβολή των αντιρρήσεων, τα αποτελέσματα τριάντα εννέα (39) τακτικών ελέγχων που διενεργήθηκαν από 01.01.2018 έως 30.06.2019.

Οι ελεγχόμενοι φορείς, των οποίων οι εκθέσεις αποτελεσμάτων ελέγχων οριστικοποιήθηκαν κατά την ελεγκτική περίοδο 01.07.2019-30.06.2020 αξιολογήθηκαν ως προς τη λειτουργία του συστήματός τους και με βάση τη σημαντικότητα των ευρημάτων έλαβαν βαθμολογία, σύμφωνα με την ακόλουθη 4βαθμια κλίμακα ως εξής:

Βαθμολογία Φορέα	Ποσοστό
1 : Λειτουργεί καλά. Απαιτούνται μόνο επουσιώδεις βελτιώσεις	5,80%
2 : Λειτουργεί, όμως απαιτούνται κάποιες βελτιώσεις	50,00%
3: Λειτουργεί μερικώς. Απαιτούνται ουσιαστικές βελτιώσεις	42,31%
4: Ουσιαστικά δε λειτουργεί	1,92%

Από τους ελέγχους που πραγματοποιήθηκαν κατά την ελεγκτική περίοδο 01.07.2019-30.06.2020 αναδείχθηκαν ευρήματα, εκ των οποίων ποσοστό 77,41% εντοπίστηκε στη θεματική ενότητα «Οικονομική Διαχείριση - Τήρηση Νομοθεσίας και Υποχρεώσεων του Φορέα». Από το σύνολο των αναδειχθέντων ευρημάτων ποσοστό 57,95% χαρακτηρίστηκαν ως «ουσιαστικά». Η πλειονότητα των ουσιαστικών ευρημάτων (79,42%) εντοπίστηκε στη θεματική ενότητα «Οικονομική Διαχείριση-Τήρηση Νομοθεσίας και Υποχρεώσεων του Φορέα». Καθίσταται σαφές ότι η πλειονότητα των φορέων του ελεγχθέντος δείγματος παρουσιάζει σοβαρές λειτουργικές αδυναμίες κυρίως στην οικονομική τους διαχείριση, καταδεικνύοντας σοβαρό πρόβλημα στη δυνατότητα ορθής εκτέλεσης του προϋπολογισμού τους και επίτευξης των στόχων.

Ανάλογα με τα ευρήματα (ουσιαστικά και μη) που εντοπίστηκαν στο πλαίσιο αυτών των ελέγχων απευθύνθηκαν οι αντίστοιχες συστάσεις προς τους ελεγχόμενους φορείς.

Το μεγαλύτερο ποσοστό (79,25%) των συστάσεων παρατηρήθηκε στη θεματική ενότητα «Οικονομική Διαχείριση-Τήρηση νομοθεσίας και Υποχρεώσεων του Φορέα».

Στις περιπτώσεις που διαπιστώθηκε ενέργεια ή παράλειψη κατά παράβαση διάταξης νόμου, η οποία οδήγησε στην πρόκληση οικονομικής ζημίας στον κρατικό προϋπολογισμό ή στον προϋπολογισμό του ελεγχόμενου φορέα ή σε όσες περιπτώσεις εντοπίστηκε η καταβολή αχρεωστήτως καταβληθέντος ποσού, διατυπώθηκαν συστάσεις με δημοσιονομικές επιπτώσεις. Αυτές αντιστοιχούσαν είτε στην πρόταση επιβολής δημοσιονομικής διόρθωσης, η οποία οδηγεί σε μείωση των πιστώσεων του συνολικού προϋπολογισμού του φορέα και δεν δύναται να διατεθεί για δραστηριότητες άλλων Υπηρεσιών του ίδιου φορέα είτε σε πρόταση επιβολής καταλογισμού σε βάρος των υπευθύνων.

Η Διεύθυνση Σχεδιασμού, Μεθοδολογίας και Επιβολής Κυρώσεων (Δ.Σ.Μ.Ε.Κ.) κατά την ελεγκτική περίοδο 01.07.2019-30.06.2020 προέβη, σύμφωνα με τα οριζόμενα στις διατάξεις του άρθρου 137 του Ν.4537/2018 σε διοικητική παρακολούθηση των συστάσεων των τακτικών ελέγχων, οι οποίοι είχαν διενεργηθεί μέχρι την έναρξη ισχύος του Π.Δ.142/2017 (04.12.2017). Στο πλαίσιο της διοικητικής παρακολούθησης των ανωτέρω ελέγχων προκύπτει ότι έχει υλοποιηθεί το 56,77% του συνόλου των συστάσεων (συστάσεις για τις οποίες κρίνεται ότι υπήρξαν από τους ελεγχόμενους φορείς ενέργειες επαρκούς συμμόρφωσης προς τις συστάσεις των ελέγχων), ενώ έχει υλοποιηθεί μερικώς και βρίσκεται υπό παρακολούθηση το 9,73% των συστάσεων.

Επιπροσθέτως, στο πλαίσιο της παρακολούθησης, από τις Δημοσιονομικές Υπηρεσίες Εποπτείας και Ελέγχου (Δ.Υ.Ε.Ε.), της συμμόρφωσης των ελεγχθέντων φορέων στις συστάσεις των εκθέσεων ελέγχων οι οποίοι διενεργήθηκαν μετά την έναρξη ισχύος του Π.Δ.142/2017 και συγκεκριμένα από 01.01.2018 και εφεξής, προκύπτει ότι έχει υλοποιηθεί περίπου το 25,37% του συνόλου των συστάσεων. Σημειώνεται ότι η διαδικασία παρακολούθησης είναι σε εξέλιξη, ενώ για μέρος των συστάσεων των εκθέσεων ελέγχων δεν έχει παρέλθει ακόμη η τεθείσα από τους ελεγκτές προθεσμία συμμόρφωσης.

Επίσης, εκδόθηκαν από τη Διεύθυνση Σχεδιασμού, Μεθοδολογίας και Επιβολής Κυρώσεων στα πλαίσια λειτουργίας της σε εφαρμογή του Π.Δ.142/2014 αποφάσεις δημοσιονομικών διορθώσεων

σε συνέχεια των αντίστοιχων συστάσεων των ελέγχων που έχουν διενεργηθεί από τη Γ.Δ.Δ.Ε., συνολικού ύψους 77.335,59 €.

Σημειώνεται ότι η διενέργεια των τακτικών ελέγχων έχει πολύ μεγάλη σημασία και προστιθέμενο όφελος για τους ελεγχόμενους φορείς και τη βελτίωση των συστημάτων τους, καθόσον, μέσω των ελέγχων αυτών εντοπίζονται συστημικές παθογένειες στη λειτουργία των φορέων και ταυτόχρονα επισημαίνονται τα σημεία εκείνα που χρήζουν παρέμβασης, συνοδευόμενα από τις κατά περίπτωση απαραίτητες συστάσεις, συντελώντας, έτσι, μεσοπρόθεσμα, στη διαμόρφωση και εγκαθίδρυση δημοσιονομικής συνείδησης στους φορείς και στην αποτροπή εμφάνισης αντίστοιχων ζητημάτων στο μέλλον.

2.2. Έκτακτοι & Ειδικοί Έλεγχοι

Ακολούθως παρατίθεται συνοπτικά η ελεγκτική δραστηριότητα της Γενικής Διεύθυνσης Δημοσιονομικών Ελέγχων (Γ.Δ.Δ.Ε.) ως προς τους έκτακτους και ειδικούς ελέγχους για την ελεγκτική περίοδο 01.07.2019 έως 30.06.2020:

- Έκδοση είκοσι εννέα (29) αποφάσεων σύστασης ελεγκτικών ομάδων, εκ των οποίων οι είκοσι τέσσερις (24) αφορούσαν ελέγχους κατόπιν εισαγγελικών παραγγελιών και πέντε (5) λοιπούς έκτακτους διαχειριστικούς ελέγχους.
- Ολοκλήρωση δέκα οκτώ (18) ελέγχων, εκ των οποίων οι δέκα επτά (17) αφορούσαν ελέγχους κατόπιν εισαγγελικών παραγγελιών και ο ένας (1) αφορούσε έκτακτο διαχειριστικό έλεγχο.
- Σε εξέλιξη είναι έντεκα (11) έλεγχοι, εκ των οποίων οι επτά (7) αφορούν εισαγγελικές παραγγελίες και οι τέσσερις (4) λοιπούς έκτακτους διαχειριστικούς ελέγχους.
- Κατά την ίδια χρονική περίοδο οριστικοποιήθηκαν τα αποτελέσματα πέντε (5) εκτάκτων ελέγχων, εκ των οποίων οι αποφάσεις σύστασης ελεγκτικής ομάδας του μεν ενός (1) ελέγχου είχε εκδοθεί κατά την εν λόγω ελεγκτική περίοδο και των υπολοίπων τεσσάρων (4) σε προηγούμενα έτη.
- Συμμετοχή υπαλλήλων της Γ.Δ.Δ.Ε. σε μικτά κλιμάκια ελέγχου του πρώην Συντονιστικού Οργάνου Επιθεώρησης και Ελέγχου (Σ.Ο.Ε.Ε.).
- Διενέργεια ενός (1) έκτακτου διαχειριστικού ελέγχου κατόπιν εντολής του Υπουργού Οικονομικών, ο οποίος βρίσκεται σε εξέλιξη..
- Έκδοση δέκα έξι (16) αποφάσεων κατανομής ελέγχων κληροδοτημάτων, εκ των οποίων λόγω της πανδημίας του κορωνοϊού διενεργήθηκαν έξι (6) έλεγχοι, για τους οποίους έχει ολοκληρωθεί και υποβληθεί η έκθεση αποτελεσμάτων ελέγχου. Τα συνήθη ευρήματα στους ελέγχους κληροδοτημάτων αφορούν στην μη τέλεση του σκοπού, τη μη έγκαιρη υποβολή Προϋπολογισμών και Απολογισμών, τη μη αξιοποίηση της περιουσίας των κληροδοτημάτων κλπ. Στις περιπτώσεις που διαπιστώθηκε ζημιά ή έλλειμμα στην κοινωφελή περιουσία, έγινε πρόταση για καταλογισμό.
- Συμμετοχή έντεκα (11) ελεγκτών της Γ.Δ.Δ.Ε. σε ισάριθμους ελέγχους της Επιτροπής Δημοσιονομικών Ελέγχων (Ε.Δ.ΕΛ.).

3. Προτάσεις

Με στόχο τη βελτίωση της λειτουργίας και της απόδοσης των ελέγχων αναφορικά με τη διασφάλιση της χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης του Κρατικού Προϋπολογισμού και του Προϋπολογισμού των φορέων διατυπώνονται συγκεκριμένες προτάσεις οι οποίες εφόσον υλοποιηθούν θα συμβάλλουν στην αναβάθμιση του ελεγκτικού έργου.

Ιδιαίτερως επισημαίνονται:

- Επεξεργασία του θεσμικού πλαισίου για τους καταλογισμούς και τις δημοσιονομικές διορθώσεις και τις αναγκαίες προσαρμογές.

- Τροποποίηση του Ν.4182/2013 αναφορικά με τον έλεγχο των Κοινωνικών Περιουσιών σε συνδυασμό με τις αρμοδιότητες της Γ.Δ.Δ.Ε., ώστε να προσδιοριστεί το ελεγκτικό πεδίο και οι αρμοδιότητες κάθε εμπλεκόμενης υπηρεσίας.
- Προσδιορισμός κριτηρίων και προϋποθέσεων για τον έλεγχο των Μη Κυβερνητικών Οργανώσεων.
- Έκδοση αποφάσεων του Υπουργού Οικονομικών, προκειμένου να καθοριστούν ο τρόπος και τα κριτήρια αξιολόγησης των καταγγελιών/λοιπών αιτημάτων, καθώς και προτεραιοποίησης των εκτάκτων ελέγχων (φορείς της Γενικής Κυβέρνησης, Ο.Τ.Α, Μ.Κ.Ο. και λοιπούς φορείς εκτός Γενικής Κυβέρνησης) και των ειδικών ελέγχων (κληροδοτήματα-λογοδοσίες-σχολάζουσες κληρονομίες). Έχει προηγηθεί πρωτογενής έλεγχος και συστηματική καταγραφή όλων των υποθέσεων των εκτάκτων και ειδικών ελέγχων.
- Έκδοση απόφασης του Υπουργού οικονομικών σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 137 του Ν.4537/2018, σχετικά με τη συγκρότηση επιτροπής για την αξιολόγηση της ανάγκης διενέργειας ελέγχου των υποθέσεων που είχαν εισαχθεί στην πρώην Διεύθυνση Εκτάκτων και Ειδικών Ελέγχων του Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους και για τις οποίες δεν είχε εκδοθεί εντολή ελέγχου μέχρι την έναρξη ισχύος του Π.Δ. 142/2017, εξαιρουμένων των υποθέσεων σε εκτέλεση εισαγγελικής παραγγελίας οι οποίες εκτελούνται κατά προτεραιότητα.
- Συγκρότηση ομάδας εργασίας για:
 - Τη βελτίωση του περιβάλλοντος εργασίας και των δυνατοτήτων της δικτυακής εφαρμογής της Γ.Δ.Δ.Ε. στην οποία έχουν πρόσβαση όλες οι Δ.Υ.Ε.Ε. για την καταχώρηση και ενημέρωση του ηλεκτρονικού αρχείου με όλα τα στοιχεία των ελέγχων.
 - Τη δημιουργία και αυτοματοποίηση όλων των απαραίτητων αναφορών με τα απαιτούμενα στοιχεία για την σύνταξη των ετήσιων εκθέσεων της Γ.Δ.Δ.Ε.
 - Τη δημιουργία οδηγού χρήσης της εφαρμογής για κάθε στάδιο της λειτουργίας της.
- Αναπροσαρμογή και ενδυνάμωση των προγραμμάτων επιμόρφωσης των Ελεγκτών της Γ.Δ.Δ.Ε. για την ενίσχυση των ελεγκτικών ικανοτήτων και δεξιοτήτων προκειμένου να διενεργούνται περισσότεροι και αποτελεσματικότεροι έλεγχοι.
- Συμμετοχή του προσωπικού της Γ.Δ.Δ.Ε. σε διαδικτυακά σεμινάρια και ημερίδες σχετικών με το ελεγκτικό αντικείμενο της Γενικής Διεύθυνσης.
- Αναβάθμιση και αντικατάσταση απαρχαιωμένου εξοπλισμού Η/Υ και υποστήριξη υλικοτεχνικής υποδομής των Υπηρεσιών της Γ.Δ.Δ.Ε.
- Συμμετοχή της Γ.Δ.Δ.Ε. σε εξειδικευμένα προγράμματα τεχνικής βοήθειας της Ε.Ε. για θέματα μεθοδολογίας ελέγχων, διεθνών ελεγκτικών προτύπων και βέλτιστων πρακτικών.
- Περιοδικές (on going) αξιολογήσεις της Γ.Δ.Δ.Ε. για το ελεγκτικό της έργο.

**Ο Προϊστάμενος της Γενικής Διεύθυνσης
Γεώργιος Γεωργίου**